

Flygande Holländare mellan idyll och avgrund

Malmö Opera, Malmö, 2 februari 2019 - Premiär
Richard Wagner: Der fliegende Holländer

Foto: Cornelia Beskow (Senta), Karin Lovelius (Mary), barnstatister och damer ur Malmö Operakör © Jonas Persson

Den flygande holländaren från 1843 är **Richard Wagners** första " mogna " opera och bygger på en text av **Heinrich Heine** som återger legenden om "havens vandrande jude" som vart sjunde år tillåts komma i land för att söka efter en kvinnas frälsande famn.

Operan knyter an till gammalt och nytt i tysk operatradition liksom dåtidens vurm för skräckromantik och Senta är den första i raden av Wagners kvinnogestalter som gör sin egen offerdöd till kärlekens högsta dygd.

Regissören **Lotte de Beers** och scenografen **Christof Hetzers** uppsättning, fullödigt understödd av Malmöoperans kör och orkester under dirigenten **Steven Sloane**, bygger på skarpa stilkontraster där idyllisering ställs mot avgrund och intighet. Redan under uvertyren glider en lucka upp i scenografins gråmelerade jättecylinder och blottar en dockskåpsteater med Carl Larssons välbekanta Sundborn-interiör. Ett par tillbakablickar i Sentas barndom gör klart att hennes besatthet av historien om *Den flygande holländaren* grundlagts tidigt. Hon spanar mot mörka skyar och visualiserar till omgivningens förfäran sin existentiella vantrivsel i dystra tavlor i svart som skulle få vilken psykiater som helst att dra fram analyssoffan.

Något skepp synliggörs aldrig i uppsättningen. Holländaren själv, som dyker upp från ingenstans, är en snärtig kostymkille med svart t-shirt och sjungs synnerligen fullödigt och uttrycksfullt av den österrikiske barytonen **Josef Wagner**. Hans rörelsemönster låter sig inte begränsas av det givna scenutrymmet. Under sin entrémonolog, där han beklagar sitt olycksaliga öde, vandrar han ut i bänkraderna för att sprida sin förtvivlan - och sitt vokala välljud.

Den ryske basen **Nikolay Didenko** gör en jovialisk och girig Daland som trots kärleken till sin dotter Senta inte drar sig för att sälja henne till en främling för lite klirr i kassan. Hans fryntliga tongångar ligger mer i stil med den kälkborgerliga inramningen och står för tradition och trygghet.

Den amerikanske tenoren **Timothy Fallon** åstadkommer utsökt sångkonst i det lilla av styrmannens visa i första akten. Han försummar förvisso vakthållningen på bryggan, men är desto flinkare när det ska dukas till lunch på densamma.

Spinns scenen med dess damkör, anförd av den Karin Larsson-antydde **Karin**

Lovelius som Mary, blir här en provkarta på gamla tiders hushållsdygder och hade med sina pedagogiskt åskådliggjorda exempel på arbetsbestyr som kärning, kardning, stickning och andra färdigheter kunnat vara en skolplansch i hemkunskap. Lovelius är med sin vackert klingande mezzo en lyxbesättning i denna förhållandevis lilla roll.

I tredje aktens folkfest med dess stunsiga matroskör förflyttas den kolorerade idyllen ut i det fria bland björkar och rödfärgade timmerhus - innan den jagas på flykten av isiga vindar från skeppet hinsides.

Zoltán Nyári som Sentas fästman Erik blir enträgna böner och svavelosande förbannelser till trots en för henne otillräcklig "the boy next door" vars lidande inte kan mäta sig med "hans". En prästkrage runt halsen understryker väsenskillnaden mellan honom och Senta.

Sopranen **Cornelia Beskow**, som Senta klädd i avvikande vitt, har fått en flygande start på sin operakarriär. Hon har scennärvaro och genomslagskraft, men rösten är tyvärr inte helt fri och tenderar att bli skarp med flacka och livlösa höjdtoner. Man ska inte "slå i taket" när man tar höga H.

I slutscenen hoppas inte från någon klippa i havet för att befria den av förbannelsens bojar tyngde. Istället vandrar Senta helt sonika in i vad som kan vara hennes egen tavla. Och kommer ut igen med en uppgiven gest; "jag fattar ingenting".

Är det den moderna ungdomen som dissas mytologins högstämdhet? Eller den emanciperade kvinnans tvärnit inför patriarkatets påbud? Eller är det rentav regissörens underkännande av mytens premisser? I vilket fall som helst väcker det nygamla frågor om nytolkning och verkstrohet.

Henry Larsson

Richard Wagner: Den flygande holländaren - Nyproduktion

Malmö Opera, 2 februari 2019 - Premiär

Regi: **Lotte de Beer**

Scenografi & kostym: **Christof Hetzer**

Koreografi: **Katarina Sörenson Palm**

Dirigent: **Steven Sloane**

Malmö Operaorkester & Operakör

Senta: **Cornelia Beskow**

Holländaren: **Josef Wagner**

Daland: **Nikolay Didenko**

Erik: **Zoltán Nyári**

Mary: **Karin Lovelius**

Styrmanen: **Timothy Fallon**